

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การเปลี่ยนแปลงในระดับครอบครัวและชุมชนจากการนับถือศาสนาคริสต์ของชาวเขาเผ่าปกากะญอ

ผู้เขียน นายมานพ ศรีวรกุล

ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

 ผู้ช่วยศาสตราจารย์งยุทธ เปลี่ยนผดุง ประธานกรรมการ

 อาจารย์ ดร.เคน แคมป์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงในระดับครอบครัวและชุมชนจากการนับถือศาสนาคริสต์ของชาวเขาเผ่าปกากะญอ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ ของการยอมรับศาสนาคริสต์ของชาวไทยภูเขาเผ่าปกากะญอ และศึกษาผลกระทบของการนับถือศาสนาคริสต์ของชาวไทยภูเขาเผ่าปกากะญอในระดับชุมชนและครอบครัว

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน และผู้นำชุมชนในด้านต่าง ๆ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อมาวิเคราะห์และตรวจสอบความสมบูรณ์เที่ยงตรง แยกแยะเป็นหมวดหมู่ โดยพิจารณาถึงความเที่ยงตรงของกลุ่ม นำเสนอโดยการบรรยาย ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วิวัฒนาการของการนับถือศาสนาคริสต์ของชาวไทยภูเขาเผ่าปกากะญอ ซึ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิมไปรับความเชื่อใหม่มาจากสาเหตุหลัก 3 ประการ คือ ประการแรก เปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์เพราะการคลายความศรัทธาในความเชื่อเดิมอันเนื่องมาจากเหตุผลทางเศรษฐกิจคือ การที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในพิธีกรรมเกี่ยวกับผีตามที่หมอผีเรียกร้องหรือกำหนดและทางสังคม คือ พิธีกรรมบางอย่างต้องการให้สมาชิกในครอบครัวอยู่พร้อมหน้าจึงจะสามารถทำพิธีกรรมได้ ซึ่งทำให้ครอบครัวเกิดความลำบาก ดังนั้นเมื่อมีความเชื่ออื่นซึ่งเป็นทางเลือกใหม่สามารถตอบสนองความต้องการได้ดีกว่า จึงเปลี่ยนไปนับถือความเชื่อใหม่ ซึ่งได้แก่ศาสนาคริสต์ ประการที่สองคือ การเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์เนื่องมาจากการแต่งงานกับสตรีที่นับถือคริสต์ จึงนับถือคริสต์ตามภรรยา และประการที่สาม เกิดจากหัวหน้าครอบครัวเปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์ เพราะเห็นว่าบุตรจะมีโอกาสทางการศึกษาได้ดีกว่า

ปัจจัยที่สนับสนุนให้เกิดวิวัฒนาการนับถือศาสนาคริสต์ หรือการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ มีทั้งปัจจัยภายใน ได้แก่ ความเชื่อ ประเพณี พิธีกรรม สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การถูกชักชวนให้นับถือศาสนาคริสต์ และความต้องการด้านการศึกษา และปัจจัยภายนอก ได้แก่ บทบาทของบาทหลวง สวัสดิการที่จะได้รับการนับถือศาสนาคริสต์ ได้แก่ การศึกษา และการช่วยเหลือด้านการรักษาพยาบาลในชุมชนชาวคริสต์

สำหรับผลกระทบจากการนับถือศาสนาคริสต์นั้น โดยทั่วไปแล้วไม่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบใด ๆ แก่ครอบครัวและชุมชนที่ยังคงความเชื่อเดิมอยู่ ผลกระทบเกิดขึ้นเฉพาะบุคคลและครอบครัวที่เปลี่ยนไปนับถือศาสนาคริสต์ และได้ย้ายไปอยู่ชุมชนที่นับถือศาสนาคริสต์เหมือนกันเท่านั้น โดยมีผลกระทบ ในด้านชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิมอย่างเด่นชัด ในด้านสาธารณสุขและการเลี้ยงดูเด็ก โอกาสทางการศึกษาของบุตร การประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ ความสัมพันธ์ที่ดีใน ชุมชน การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และสถานภาพของผู้หญิงได้รับการยอมรับมากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Changes at Family and Community Levels Caused by Belief
in Christianity among *Pgak'nyau*

Author Mr.Manop Srivorakul

Degree Master of Education (Nonformal Educational)

Thesis Advisory Committee

Asst.Prof. Yongyudh Plainpadung	Chairperson
Lect.Dr.Kenth Kamp	Member

ABSTRACT

The research, namely, Changes at Family and Community Levels Caused by Belief in Christianity among *Pgak'nyau*, aimed to study the evolution of Christianity acceptance of the highlanders "*Pgak'nyau*", and to study the impact of such acceptance of those people at the family and community levels.

The researcher collected data by applying in-depth interviews, participant observations and non-participant observations with the key informants. Those were the village headmen and community leaders. The data were, then, analyzed, grouped and described analytically. The research results were as follows:

The evolution of the Christianity of the Thai highlanders *Pgak'nyau* emphasized on their belief changes could be caused by three main issues. Firstly, they declined their original faith to Christianity because of the economic factor derived from the expenses on ritual rites and ceremony due to their animism and ritual practices. The ritual ceremony, on the social site, usually required the family members to gather together for performing their traditional practices. That could cause a difficulty to the family. So, if the new belief was a new better alternative and responsive matter to their needs, they decided to change their faith. Secondly, some people changed their religion in order to get married to the Christian women. Thirdly, the family members changed their religion after the heads of their families, who saw better educational opportunity for their children.

The supporting factors for the evolution of Christianity or changes of belief among the *Pgak'nyau* people consisted of the internal and external factors. The internal ones their were belief, tradition, ritual rites, economic situations of the families, persuasion to become Christians, and educational needs. The external factors were the roles of priests, and welfare provided as becoming Christians such as education, and health care among the Christian communities.

The impacts of becoming Christianity, generally, did not affect the original belief of the families and community. Such changes could have an effect upon the families and individuals that changed their religion and also moved to live together with those Christians. Their ways of living were clearly better in health care and child minding, educational opportunity of the children, earning for more income, good relationships among the community members, religious ceremony practices, and better status and acceptance of the women's roles.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved